

SZKOLNY PROGRAM WSPIERANIA UZDOLNIEN Z doświadczeń „Jedynki”

Elżbieta Lubczyńska-Jeziorna

*„Chcesz być szczęśliwym w życiu,
przyczyn się do szczęścia innych;
albowiem radość, którą dajemy,
wraca do naszego serca.”*
Johann Wolfgang Goethe

*„Skoro tylko zrozumiemy, że tajemnica szczęścia
tkwi nie w posiadaniu, lecz w dawaniu,
staniemy się – czyniąc innych szczęśliwymi – sami szczęśliwi.”*
André Gide

MOTYWACJE, DZIAŁANIA, PLANY

Szkoła Podstawowa nr 1 we Wrocławiu to jedna z wielu szkół w dzielnicy Śródmieście. Nie ma u nas specjalnie dobieranych klas, wyselekcjonowanych dzieci, z którymi z założenia mogłoby się pracować łatwiej i efektywniej. Nasza praca od dawna bowiem ukierunkowana jest na rozwijanie w jak najpełniejszym stopniu osobowości i talentów każdego dziecka. Z jednej strony dążymy do tego, by jak najwcześniej zdiagnozować uczniów szczególnie uzdolnionych, co pozwala nam szybko odpowiadać na ich specyficzne potrzeby edukacyjne, pisać stosowne programy, tworzyć odpowiednią bazę zajęć dodatkowych – szlifować diamenty. Z drugiej jednak chcemy, aby wszystkie dzieci – także te mniej uzdolnione – mogły pogłębiać swoje zainteresowania, aby czuły się ważne i potrzebne. Staramy się zatem zachęcać wszystkich uczniów do wspólnych poszukiwań. Nasza szkoła to miejsce, w którym każde dziecko może rozwijać swoje zainteresowania, twórczość i aktywność. W czerwcu 2001 r. po raz pierwszy usłyszeliśmy o dolnośląskiej inicjatywie wspierania zainteresowań – zainteresowaliśmy się ideą, zaczęliśmy dążyć do nawiązania ścisłej współpracy z Otwartą Pracownią Wspierania Uzdolnień przy DODN, licząc na obustronne korzyści, wymianę doświadczeń, ukierunkowanie dalszych działań, promocję uczniów i nauczycieli w środowisku.

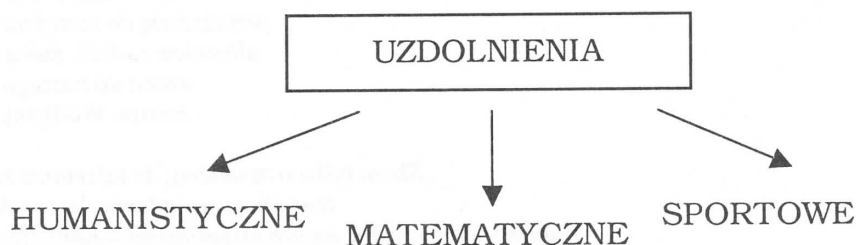
PROCEDURA PRZYSTĄPIENIA DO SIECI SZKÓŁ WSPIERAJĄCYCH UZDOLNIENIA

Po przeanalizowaniu procedury przystąpienia do sieci, wymogów, które stawia się przed szkołą, stwierdziliśmy, że w zasadzie spełniamy wszystkie warunki. To tym bardziej zmobilizowało nas do pracy. Chcieliśmy jak najszybciej uzyskać stosowny certyfikat, zatem do każdego z etapów przygotowaliśmy się sumiennie, zadania wykonywaliśmy terminowo, zgodnie z wytyczonym wcześniej planem działania.

1. ETAP PRZYGOTOWAWCZY – REKONESANS

Dokładnie przeanalizowaliśmy nasze zasoby, możliwości i potrzeby. Do SP1 uczęszcza 619 uczniów. Przyjmując fachowe obliczenia wskaźnika uczniów o specyficznych – zdecydowanie przekraczających przeciętne – potrzebach edukacyjnych, stwierdziliśmy, że w naszej szkole jest około 12 wybitnie uzdolnionych dzieci: $619 \times 2\% = 12$.

Po przeanalizowaniu zasobów, możliwości i dotychczasowych sukcesów zauważyliśmy, że szczególne osiągnięcia naszych uczniów rozwijają się w trzech zasadniczych kierunkach:

Właśnie te dziedziny w sposób wyjątkowy chcieliśmy wspierać i promować. Nie zapomnieliśmy przy tym jednak o predyspozycjach:

- artystycznych,
- językowych,
- przyrodniczych,
- informatycznych.

Każde z nich postanowiliśmy pielęgnować i rozwijać, licząc na sukcesy również w tych dziedzinach. Podsumowując – głównym celem Szkolnego Programu Rozpoznawania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień w SP1 jest **wspieranie uzdolnień przedmiotowych** (w tym także informatycznych, sportowych i interdyscyplinarnych), **jak i zainteresowań artystycznych** (plastycznych, muzycznych, poetyckich, dziennikarskich, teatralnych). Przyjeliśmy, że dokładne kierunki pracy wyznaczają jednak zainteresowania dzieci, dlatego obszar działań nie może zostać sztywno określony i hermetyczny, zatem w każdym roku szkolnym będzie odpowiednio modyfikowany i adaptowany do aktualnych potrzeb.

Musieliśmy sprecyzować nasze mocne strony w zakresie wspierania uzdolnień, aby lepiej zaplanować działania, stworzyć niejako bazę wyjściową, którą można by było stosownie ulepszać i wzbogacać. Z pewnością rozwijać dziecięce zainteresowania pomaga nam dobre zaplecze sprzętowe, na bieżąco modyfikowane i modernizowane. Posiadamy m.in. bardzo dobrze zaopatrzoną bibliotekę i czytelnię, pracownię komputerową, dostęp do internetu, komputer dostępny dla ucznia (w bibliotece), trzy sale gimnastyczne, dwa boiska szkolne, aulę, sprzęt audiowizualny (magnetowidy, kamerę video, dyktafony, radia i odtwarzacze CD w każdej klasie, aparaty fotograficzne itp.), zestawy kaset z programami i filmami edukacyjnymi i popularno-naukowymi, ogólnie dostępne kserokopiarki (sekretariat, pokój nauczycielski, biblioteka), pomoce naukowe, zaplecze przyrodnicze.

Niezwykle mocnym atutem „Jedynki” są jednak przede wszystkim świetnie przygotowani nauczyciele – wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna; są wśród nas nauczyciele z uprawnieniami do nauczania dwóch przedmiotów, pracownicy naukowi Uniwersytetu Wrocławskiego, nauczyciele ze stopniami specjalizacji, nauczyciele dyplomowani, doktoranci, autorzy współpracujący z wydawnictwami oświatowymi i akademickimi, autorzy podręczników i innych publikacji pedagogicznych, dydaktycznych, metodycznych, prawnych i naukowych, egzaminatorzy okręgowych komisji egzaminacyjnych, liderzy WDN, metodycy, opiekunowie praktyk studenckich, recenzenci podręczników. Niemal wszyscy w każdym roku szkolnym realizują kolejne formy doskonalenia zawodowego, a indywidualne pasje i zainteresowania mobilizują dzieci do poszukiwań, stymulując w ten sposób ich rozwój. Mamy zatrudnioną o uczniów pedagog, a od tego roku udało się zatrudnić w pełnym wymiarze godzin psychologa, który niewątpliwie wesprze m.in. nasze działania w sferze wspierania szczególnie uzdolnionych uczniów.

2. WYŁONIENIE I WYKSZTAŁCENIE LIDERA

W czerwcu 2001 roku ukończyłam w DODN kurs prowadzony przez Zbigniewa Lorkiewicza i uzyskałam certyfikat szkolnego lidera wspierania uzdolnień. Zajęcia te wiele wyjaśniły i ogromnie zmobilizowały mnie do działania. Dokładnie zaprezentowałam cele i założenia programu wspierania uzdolnień pani Dyrektor Renacie Bohdanowicz, która z entuzjazmem podjęła się propagowania zamysłu wśród grona pedagogicznego. Przeprowadziłam wstępne przeszkolenie rady pedagogicznej, przygotowałam najpotrzebniejsze informacje.

3. POWOŁANIE ZESPOŁU WSPIERANIA UZDOLNIENI

Na najbliższym posiedzeniu rady pedagogicznej jednogłośnie podjęliśmy decyzję i powołaliśmy szkolny zespół wspierania uzdolnień, w skład którego weszli nauczyciele każdej specjalności, co szybko okazało się niezmiernie istotne, bowiem udało się w ten sposób uniknąć niepotrzebnych nieporozumień, słabego przepływu informacji czy braku współdziałania. Prace zespołu okazały się czasochłonne i bardzo intensywne.

4. PRZYGOTOWANIE I PRZYJĘCIE UCHWAŁĄ RADY PEDAGOGICZNEJ SZKOLNEGO PROGRAMU WSPIERANIA UZDOLNIENI

Na bieżąco informowaliśmy wszystkich o naszych ustaleniach, pracach, wnioskach, planach; prosiliśmy o uwagi, konsultacje i pomysły. Wszyscy nauczyciele z ogromnym zaangażowaniem, ale przede wszystkim entuzjazmem współtworzyli podwaliny szkolnego programu wspierania uzdolnień. Wiele godzin ustaleń, prób, konsultacji, rozmów zaowocowało powstaniem spójnego i przejrzystego Szkolnego Programu Rozpoznawania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień, który przyjęliśmy uchwałą rady pedagogicznej w sierpniu 2001 roku.

Program został przedstawiony wstępnie w planie perspektywicznym na 6 lat i zakłada on możliwość modyfikacji po każdym roku szkolnym.

5. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU APLIKACYJNEGO I PRZEDSTAWIENIE GO RADZIE KOORDYNACYJNEJ

W październiku 2001 roku złożyliśmy formularz aplikacyjny /w załączeniu/ i do lutego 2002 roku oczekiwaliśmy na audyt, wypracowując w tym czasie potrzebne materiały, wzbogacając bibliotekę, odbywając regularne spotkania zespołu etc.

6. PODDANIE SIĘ AUDYTOWI ZEWNĘTRZNEMU

Musieliśmy samodzielnie zaplanować wizytę komisji akredytacyjnej w naszej szkole, nie sformułowano żadnych oczekiwań wobec nas, co szybko okazało się dużą trudnością. Nie byliśmy bowiem pewni, czy to, co zechcemy pokazać, o czym chcemy mówić, okaże się trafne. 20 lutego pełni obaw, ale i nadziei przyjęliśmy 6-osobową komisję, a spotkanie przebiegało według następującego scenariusza:

<p>10.00 – 10.30 /GABINET DYREKTORA/</p>	<p>SPOTKANIE Z P. DYREKTOR /idea wspierania uzdolnień w SP 1, potrzeby uczniów, zasoby i możliwości, prezentacja kadry pedagogicznej, bazy sprzętowej, dokumentacji szkolnej/</p>
<p>10.30 – 11.00</p>	<p>WIZYTACJA SZKOŁY /promowanie uzdolnień i wybitnych osiągnięć uczniów; prezentacje prac dzieci – sale, korytarze; zaplecze do pracy z dzieckiem zdolnym: pracownia komputerowa, gabinet terapii, gabinet pedagoga, biblioteka, czytelnia, dostęp do internetu, gabinety lekcyjne – miejsca przyjazne dziecku/</p>
<p>11.00 – 12.30 /CZYTELNIA/</p>	<p>SPOTKANIE ZE SZKOLNYM ZESPOŁEM WSPIERANIA UZDOLNIEŃ /prezentacja programu, dokumentacji działań, narzędzi diagnozy i identyfikacji uzdolnień, metod i form pracy z dziećmi zdolnymi, oferty zajęć pozalekcyjnych – kół zainteresowań, IPN, ofert konkursowych, wybitnych osiągnięć naszych dzieci, współpracy ze środowiskiem, ciekawych prac, banków zadań przedmiotowych; prezentacje multimedialne: CD, strony www, programy pisane przez naszych uczniów, płyta z kolędami, filmy: VI Kiermasz Świąteczny, lekcje nagrane przez PWN jako materiał metodyczny dla nauczycieli, gazety szkolne, spektakl grupy teatralnej, kroniki/</p>
<p>12.30 – 13.30 /CZYTELNIA/</p>	<p>SPOTKANIE Z RODZICAMI /rozmowy o współpracy, formach wsparcia, pracy z dziećmi, relacjach z nauczycielami/</p>
<p>13.30 – 14.30 /CZYTELNIA, S. 16/</p>	<p>SPOTKANIE Z DZIEĆMI /rozmowy o realizowanych IPN, ofercie zajęć dodatkowych, efektach pracy, promocji sukcesów, dowartościowaniu, atmosferze szkolnej; ewentualnie: obserwacja przygotowań do meczu matematycznego/</p>
<p>14.30 – 16.00 /GABINET DYREKTORA/</p>	<p>PODSUMOWANIE AUDYTU /decyzja komisji, zaproszenie na lekcje otwarte, kółka, VII Kiermasz Świąteczny, organizowane konkursy/</p>

7. OTRZYMANIE I UROCZYSTE WRĘCZENIE CERTYFIKATU SZKOŁY WSPIERAJĄCEJ UZDOLNIENIA (KURATOR/MARSZAŁEK)

Jako pierwsza szkoła podstawowa w Województwie Dolnośląskim uzyskaliśmy certyfikat Szkoły Wspierającej Uzdolnienia. Odebraliśmy go uroczyście podczas targów edukacyjnych TARED 2002. Nie jest on wyróżnieniem bezterminowym, przyznawany zostaje na trzy lata. Otwarta Pracownia Wspierania Uzdolnień precyzyjnie określa podstawowe zadania, które szkoła powinna realizować, aby otrzymać certyfikat na kolejny okres. Wszystkie z nich realizujemy od lat.

WAŻNIEJSZE ZADANIA

1. Szkoła organizuje i uczestniczy w formach wspierania uzdolnień

Zawsze chętnie i aktywnie bierzemy udział w konkursach i olimpiadach różnego stopnia i zakresu. Od wielu lat nauczyciele systematycznie tworzą autorskie programy i opiekują się dziećmi, które realizują indywidualne programy nauczania (każdego roku około dziesięć nowych).

Włączamy uczniów zdolnych do projektów edukacyjnych, m.in.:

- w ramach Festiwalu Nauki:
 - w Instytucie Matematycznym nasi uczniowie odnieśli niebagatelne sukcesy w Maratonie Matematycznym;
 - w Instytucie Historii Sztuki aktywnie brali udział w wycieczkach tematycznych po mieście;
- włączyliśmy naszych uczniów do wielkiego przedsięwzięcia, jakim jest Wielka Nagroda Wrocławia, na kilkadziesiąt szkół startujących, biorąc udział niemal we wszystkich działaniach, zdobyliśmy niezwykle wysokie II miejsce;
- we współpracy z Muzeum Etnograficznym zostaliśmy wybrani (dwie klasy z naszej szkoły na cztery z całego Dolnego Śląska) do realizacji projektów nagrodzonych przez Zarząd Miasta – „Album rodzinny” i „Granice kultury – kultura bez granic”.

Od wielu lat systematyczna i wytrwała praca z dziećmi owocuje m.in.: niemal masowym udziałem naszych uczniów w wielu konkursach przedmiotowych. Nie tylko na udziale się kończy! Nasze dzieci osiągają liczne sukcesy, spośród bardzo wielu sukcesów wymienimy zaledwie niektóre z ostatnich, m.in.:

- matematycznych (np. 1 miejsce w Polsce w Kangurze, udział w Finale Wrocławskiego Konkursu Matematycznego, udział w Finale Wielkiego Maratonu Matematycznego itp.);
- polonistycznych (np. sześcioro laureatów Olimpiady Polonistycznej, drugie miejsce w finale Wojewódzkiego Konkursu Mitologicznego, drugie miejsce w Dolnośląskim Turnieju Młodych Recenzentów, piąte miejsce w Miejskim Konkursie Ortograficznym, pierwsze miejsce w Regionalnym Konkursie Recytatorskim, pierwsze miejsce w Powiatowym Konkursie Recytatorskim itp.);
- sportowych (np. wielokrotne Mistrzostwo i Wicemistrzostwo Makroregionu w piłce ręcznej, Mistrzostwo Wrocławia w mini piłce ręcznej itp.); od kilkunastu lat szkoła współpracuje z klubem sportowym AZS-AWF Wrocław z sekcją piłki ręcznej. Uzdolnioną młodzież kierujemy do tej sekcji. Nasze wychowanki kontynuują swą karierę w sekcjach junierek i seniorek. W szkole pracują trenerzy piłki

ręcznej. Uzdolnienia dzieci są doskonalone na zajęciach SKS-u. Dzieci biorą też udział w specjalnych cyklach rozgrywek szkolnych (gry zespołowe, LA), ponadto rozwijamy zainteresowania koszykówką, piłką nożną, siatkówką, LA, ping-pongiem, szachami, biegami przełajowymi, w każdej z dyscyplin odnosimy sukcesy i promujemy talenty;

- regionalnych (np. drugie miejsce szkoły w Wielkiej Nagrodzie Wrocławia, w tym pierwsze miejsce w Konkursie Wiedzy o Wrocławiu, dwukrotnie pierwsza lokata w Konkursie Wiedzy Krajoznawczej „Wrocław Bramą do Zjednoczonej Europy” itp.);
- historycznych (laureat konkursu „Wiedza o ziemi naszej”);
- plastycznych (np. nagroda w Wojewódzkim Konkursie plastycznym „Wrocławskie zaułki”, III nagroda w konkursie plastycznym „Wrocław moje miasto);
- fotograficznych (III miejsce w Dolnośląskim Konkursie Fotograficznym);
- i wielu innych.

2. Szkoła ma przygotowanego i aktywnego lidera wspierania uzdolnień

Otwarta Pracownia Wspierania Uzdolnień szczegółowo określa zadania, jakich powinien się podejmować lider zespołu WU. Staram się sumiennie je wykonywać, motywować zespół do pracy, dbać o regularne spotkania. Do moich obowiązków należą:

- rozmowy z Dyrektorem (prezentacja idei dolnośląskiej Pracowni WU, konsultacje programu, finansowanie itp.);
- inwentaryzacja zasobów;
- prowadzenie cyklu warsztatów dla rady pedagogicznej z zakresu wspierania uzdolnień;
- zainicjowanie powołania Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień (SZWU);
- aktywna praca w zespole;
- prezentacja szkolnego programu wspierania uzdolnień na spotkaniu rady pedagogicznej;
- doprowadzenie do przyjęcia przez radę ww. programu;
- nawiązanie współpracy z sąsiednimi szkołami;
- udział w spotkaniach grup wsparcia w ramach działań Otwartej Pracowni Rozpoznawania i Wspierania Uzdolnień;
- koordynacja działań związanych z pozyskiwaniem pomocy materialnej dla uczniów zdolnych;
- prowadzenie spotkań Zespołu;
- monitorowanie dokumentowania działań zespołu i promocji uczniów na terenie szkoły i poza nią.

3. W szkole działa Zespół Wspierania Uzdolnień

Zespół pracuje niezwykle intensywnie, precyzuje konkretne cele swoich działań i konsekwentnie je realizuje:

- wyłanianie dzieci zdolnych – tworzenie narzędzi identyfikacji;
- organizowanie wszechstronnej pomocy dzieciom uzdolnionym:
 - naukowa,
 - materialna,
 - emocjonalna,

- pedagogiczno-psychologiczna;
- podnoszenie poziomu pracy szkoły i rozwój nauczycieli;
- promocja uczniów zdolnych na terenie szkoły i poza nią;
- promocja SP 1 jako szkoły wspierającej uzdolnienia;
- współpraca ze środowiskiem naukowym, samorządowym, kulturalnym i mediami;
- monitorowanie i wspieranie ucznia na kolejnym etapie edukacji;
- dokumentowanie podjętych działań;
- prowadzenie informacyjnych spotkań rad pedagogicznych w zakresie wspierania uzdolnień.

4. Szkoła prowadzi monitoring swoich działań w zakresie wspierania uzdolnień

Już udało nam się opracować – wykorzystując literaturę fachową, wiadomości z kursu i dotychczasowe działania – narzędzia identyfikacji i diagnozy uzdolnień: stworzyliśmy karty obserwacji ucznia scenariusze rozmów z dzieckiem i rodzicami, ankiety, karty informacyjno – diagnozujące, analizy wytworów dzieci, testy inteligencji, zestawy uzdolnień specjalistycznych i osobowościowych.

Kolejnym ważnym zadaniem było określenie procedury włączania ucznia do szkolnego programu wspierania uzdolnień [m.in. ścisła współpraca z wychowawcami i nauczycielami przedmiotów; przekazywanie Zespołowi przez nauczycieli uczących, wstępnej informacji o uczniu wynikającej z obserwacji; przegląd dokumentacji uczniów pod kątem ich zainteresowań, uzdolnień i dotychczasowych dokonań; rozmowy z uczniami i z rodzicami; wykorzystywanie zestawów kontrolnych do rozpoznawania uzdolnień uczniów; założenieteczki informacyjnej ucznia (z informacją o rozwoju i jego dokonaniach); monitorowanie przebiegu pracy z uczniem zdolnym przez Zespół Wspierania Uzdolnień; promowanie uczniów w szkole (gabloty, rady pedagogiczne, godziny wychowawcze), mediach, na stronie internetowej itp.; przekazywanie pełnej informacji o dotychczasowym rozwoju dziecka wychowawcy w następnym etapie edukacyjnym (gimnazjum)].

Ponadto do zadań zespołu w tym zakresie należą:

- przeglądanie zgłoszonych kandydatów,
- określanie form pracy pozalekcyjnej,
- kontakty z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- regularne spotkania z dziećmi objętymi programem,
- założenie karty ucznia objętego programem, w której notować będziemy wszystkie zdarzenia związane z rozwojem i osiągnięciami dziecka,
- przekazywanie informacji zwrotnych o uczniu wychowawcy, a za jego pośrednictwem rodzicom.

5. Szkoła nawiązała szeroką współpracę z rodzicami, środowiskiem, samorządem lokalnym, innymi szkołami

Szeroka i – co ważniejsze – bardzo owocna współpraca z ośrodkami kulturalnymi, naukowymi, sportowymi, mediami to kolejny atut naszej szkoły. Pozwala bowiem na zaspakajanie takich potrzeb naszych dzieci, którym sami nie potrafilibyśmy podołać. Z jednej strony dzielimy się doświadczeniami, tu na szczególną uwagę zasługują kontakty i współpraca z okolicznymi przedszkolami, co sprawia wiele satysfakcji obu stronom. Dzieci z przedszkoli i innych szkół przychodzą do nas na za-

jęcia plastyczne, teatralne, sportowe. Poznają dzięki temu szkołę, nauczycieli, maluchy chętnie chcą kontynuować u nas naukę. Z drugiej wiele instytucji pomaga nam wspierać uzdolnione dzieci, rozwijać ich pasje, wymieńmy choćby: MDK-i, biblioteki – Wojewódzka, Pedagogiczną, muzea, kina, teatry, kluby sportowe (głównie: AZS AWF – tenis ziemny, piłka ręczna; Juwenia – siatkówka; WKS Śląsk – piłka nożna; AZS Politechnika – taniec towarzyski), ośrodki akademickie, wydawnictwa (PWN, Wydawnictwa DODN, Wydawnictwo Uniwersyteckie, Wydawnictwo Nauczycielskie z Jeleniej Góry), Kolegium Nauczycielskie, Parafia Św. Michała (uzdolnienia artystyczne – Schola), Rada Osiedla Ołbin i wiele innych. Szukamy (i znajdujemy!) sponsorów nagród czy stypendiów.

6. Szkoła efektywnie promuje osiągnięcia swoich uczniów

Od dawna również promujemy niebagatelne osiągnięcia i duże sukcesy naszych dzieci. Przede wszystkim na stronie internetowej naszej szkoły (www.sp1.wroc.kn.pl), a także w środowisku lokalnym, do czego doskonałej okazji dostarcza nam coroczny wielki Kiermasz Świąteczny (w tym roku po raz siódmy!), który stał się już niepisaną tradycją szkoły. W każdą drugą sobotę grudnia dzięki Kiermaszowi odbywa się w naszej szkole wyjątkowe spotkanie uczniów, rodziców, dziadków, rodzeństwa, absolwentów, sympatyków, byłych pracowników, przedstawicieli władz i instytucji, z którymi udało nam się nawiązać współpracę.

Staramy się także wydawać utwory poetyckie naszych młodych twórców (m.in.: tomiki wierszy wydane przez Bibliotekę Publiczną); organizujemy wieczory poetyckie (prezentacja twórczości dziecięcej) i sejmiki uczniowskie (z udziałem dzieci niewidomych „Tolerancja”, z udziałem dzieci licealnych „Polubić czytanie – H. Sienkiewicz „Krzyżacy”).

Ponadto przygotowaliśmy:

- tablice z informacjami o programie i dzieciach nim objętych;
- tablice, na których znajdują się prace dzieci;
- duże tablice korkowe, na których umieszczone zostaną informacje o laureatach konkursów (imię, nazwisko, klasa, opiekun, nazwa konkursu, stopień, zdjęcia, informacje o przebiegu, opinie o dzieciach) [parter – WIZYTÓWKA OSIĄGNIĘĆ SZKOŁY]
- karty ucznia (przekazywane przez pedagoga do szkół w następnym etapie edukacyjnym) i karty klas;
- współpracę z mediami;

7. Szkoła w sposób uporządkowany dokumentuje swoje działania w ramach programu Wspierania Uzdolnień:

- ogólnie dostępny program WU,
- oferty konkursów,
- zestawienia wyników,
- autorskie programy – kół, nauki, konsultacji i inne,
- kontakty pedagoga z rodzicami i dziećmi,
- protokoły spotkań zespołu.

REFLEKSJE

Z perspektywy czasu wiemy, że samo napisanie programu, tworzenie narzędzi diagnozy i kwalifikacji uczniów czy ewaluacji programu, opracowanie monitoringu swoich działań, podtrzymywanie szerokiej współpracy z rodzicami i całym środowiskiem lokalnym, efektywne promowanie spektakularnych i mniej widowiskowych osiągnięć naszych uczniów, uporządkowane dokumentowanie naszych działań czy nawet założenie teczek rozwoju dziecka jest tak naprawdę bardzo proste, choć z pewnością pracochłonne. Pomogło nam to usystematyzować nasze działania, uporządkować to, co do tej pory robiliśmy; sprawiło, że sami zdziwiliśmy się, że robimy aż tak wiele. Nie na tym jednak polega wspieranie uzdolnień! To tylko otoczka, grunt, podłoże – potrzebne, ale nie najważniejsze. Nic nie moglibyśmy uczynić bez ogromnego zaangażowania każdego nauczyciela, bez chęci, zapału, fascynacji, bez wielu dodatkowych godzin bezinteresownie poświęconych dzieciom, by przygotować ich do konkursów, realizować indywidualne programy, pielęgnować ich talenty, pobudzać pasję, uczyć dziwienia się światem. 23 koła zainteresowań (m.in. informatyczne, teatralne, dziennikarskie, mitologiczne, poetyckie, ekologiczne, plastyczne i wiele, wiele innych) cała gama zajęć wyrównawczych, dodatkowych regularnych konsultacji dla dzieci i rodziców to dowód, że w naszej szkole pracują pasjonaci, ludzie oddani bez reszty temu, co robią. Nikt nie pyta „czy muszę”, a pani dyrektor ze zdumieniem stwierdza, że wciąż ktoś pyta „czy może” – poprowadzić kolejne koła, zorganizować kolejny konkurs, przygotować festyn, kermasz, ognisko, wystawę, wernisaż...

Wiemy dobrze, że uczeń przerasta mistrza, że często owoce naszej pracy będą zbierać inni, dlatego wspieranie uzdolnień jest trudne, dobro dziecka i każdy jego sukces warte są jednak każdego trudu.

Wciąż jest jednak wiele powodów do dumy i satysfakcji. Nasze dzieci każdego roku – odpowiednio motywowane – angażują się w dodatkowe zadania, biorą udział w wielu konkursach, aktywnie zagospodarowując swój czas i dobrze się przy tym bawiąc. Nie ma tak naprawdę roczników lepszych bądź gorszych. W roku szkolnym 2001/2002 po raz kolejny w sposób szczególnie zadziwiły nas swoimi spektakularnymi sukcesami. Nie chcielibyśmy, by umknęły one gdzieś w natłoku spraw, informacji, zagonienia. Wiele wyjątkowych sukcesów naszych uczniów to dowód, że nasza praca przynosi dobre owoce, że jest potrzebna i efektywna, że trzeba rozwijać zainteresowania i wspierać uzdolnienia. Wymieńmy na koniec kilka z tegorocznych owoców naszej pracy.

EFEKTY WSPIERANIA UZDOLNIENI

Jonatan Nowakowski uczeń klasy VI, od roku realizuje indywidualny program nauki z języka polskiego. Został laureatem i zajął pierwsze miejsce w Polsce w konkursie Ministerstwa Edukacji Narodowej *Mieć taki dom...* W poniedziałek 20 maja 2002 r. w budynku Ministerstwa odebrał dyplom od Mister Edukacji. To spektakularne osiągnięcie ucznia z Dolnego Śląska!! Wszyscy możemy szczerze się cieszyć jego sukcesem. Zwłaszcza że fragmenty jego pracy znajdują się w przygotowywanych właśnie przez MEN podręcznikach (przygotowanie do życia w rodzinie, język polski).

Jonatan stworzył niebanalną opowieść o swojej rodzinie – niezwykle talent pisarski zaowocował obficie. Rodzinne anegdotki, kultywowane tradycje, role kobiety i mężczyzny, pisanie listów, szacunek dla przodków, ulubione miejsca wakacyjnych wojaży to tylko niektóre z niezmiernie ciekawych i oryginalnych tematów tej wyjąt-

kowej „rodzinnej epopei”. Jonatan rozśmieszył, zadziwił, skłonił do refleksji, wzruszył – nie tylko członków warszawskiego jury.

Jonatan jest niezwykle młodym człowiekiem. Trudno znaleźć słowa, które w pełni charakteryzowałyby jego umiejętności i nieprzeciętne zdolności. Jego praca jest zawsze twórcza. Ogromna inteligencja łączy się z wrażliwością, a analityczne spojrzenie na zagadnienia z oryginalnością poglądów.

Jonatan jest przy tym bardzo spontaniczny, otwarty, koleżeński, zawsze chętny do pomocy, bardzo lubiany w klasie, niezwykle skromny, niejako nieświadomy swego talentu. Nigdy nie rezygnuje, nie poddaje się, nie zniechęca wysokim stopniem trudności, pracuje wytrwale i owocnie. Różnorodne zainteresowania – grafika komputerowa, dziennikarstwo, pływanie, basen, język angielski, ceramika – czynią z niego osobowość nieprzeciętną, każdemu z tych zajęć oddaje się z pasją i zamiłowaniem. Wszystko, co robi, czyni z niesłabnącym entuzjazmem, jest przy tym bardzo „prawdziwy” w swoich zachowaniach, nie wstydzi się swoich poglądów, umie bronić swojego zdania, używając logicznych i przekonujących argumentów.

Barbara Kulesza również uczennica klasy VI, od dwóch lat realizuje indywidualny program nauki z języka polskiego. Wygrała w wielkim stylu **OMNIBUS HUMANISTYCZNY 2002**, zajęła I miejsce w województwie i I miejsce w Polsce. Uzyskała świetny wynik 194 na 200 możliwych punktów! Basia posiada ogromną wiedzę i niezwykle dar pisania, analizowania, wykorzystywania zdobytych informacji, potrafi dziwić się światu i z tego zadziwienia powstają niesamowite owoce. Jest przy tym dzieckiem wrażliwym, niezwykle pracowitym i jednocześnie ambitnym. Mądra, wyjątkowa, zawsze chętna do pomocy. Potrafi pięknie pracować, a jej wysiłki przynoszą świetne rezultaty. Zadziwia swoimi osiągnięciami i wszechstronnością, swoją umiejętnością godzenia tak różnorodnych zainteresowań, wytrwałością, konsekwencją w działaniach. Basia daje się poznać jako autorka oryginalnych i mądrych, trafnych i dowcipnych prac, dojrzała recenzentka i niezwykła dziewczynka.

Wzięliśmy również udział w **Dolnośląskich Meczach Matematycznych**, zorganizowanych przez Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego i Fundację Matematyków Wrocławskich. Nasza drużyna pod opieką Aliny Świątkowskiej i Elżbiety Rzepeckiej rozgrywała mecze ze szkołami z całego Dolnego Śląska, w finale odbył się trójmecz, spotkaliśmy się wtedy z SP 3 i SP 91. Nasze dzieci wspinały sobie poradziły, zajęły I miejsce w województwie! Niezwykłym przeżyciem była dla mnie możliwość obserwowania, jak krystalizuje się ich talent, umiejętności, jak z czasem krnąbrnych indywidualistów rodzi się świetna drużyna świadoma odpowiedzialności, potrzeby niesienia pomocy i owoców dobrej współpracy. Dzieci nie tylko nauczyły się rozwiązywać wiele nowych typów zadań, nie tylko doświadczyły otwartej rywalizacji z przeciwnikiem, która nota bene bardzo je fascynowała, ale stały się przede wszystkim bardziej dojrzałe, lepsze, pokorniejsze, a przy tym mistrzowsko dobre w swej dziedzinie!

Sukcesów, z których jesteśmy dumni tylko w tym roku szkolnym jest jeszcze wiele – I miejsce w II Powiatowym Konkursie Recytatorskim, I miejsce w II Dolnośląskim Konkursie Recytatorskim, I miejsce w X Turystycznym Marszu na Orientację – „Orientuj się i licz!” w Łodzi, II miejsce w miejskim konkursie III Młodzieżowe Działania Obywatelskie, I miejsce w XVII Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym w etapie miejskim, I miejsce w II Konkursie Wratislavia Sacra, I miejsce w VIII Młodzieżowym

Rajdzie Szlakami Zabytków Lwowa, III miejsce (I i II nie przyznano) w VII Konkursie Moja Mała Ojczyzna – Mój Wrocław w 2010 r. – wizja podczas wystawy Expo – to naprawdę tylko nieliczne efekty pracy dzieci i z dziećmi.

KORZYŚCI, SZANSE

Dzięki przynależności do Dolnośląskiej Sieci Szkół Wspierających Uzdolnienia niewątpliwie wypromowaliśmy naszą szkołę – „Jedynka” stała się znana i postrzegana jako szkoła dobra, wspierająca dziecko, mobilizująca, twórcza. Mówią o nas nie tylko w najbliższym środowisku. Dzięki temu bardzo wielu rodziców także spoza rejonu chce zapisywać swoje dzieci do naszej szkoły – nie borykamy się zatem z widmem niżu demograficznego, a co za tym idzie redukcją etatów, brakiem pracy. Mamy możliwość prezentacji szkoły i promocji dzieci w różnych kręgach. Zapraszamy jesteśmy na odczyty i wykłady (m.in. konferencja w Lubaniu, Bolesławcu, prelekcje we wrocławskich podstawówkach i gimnazjach), a możliwość dzielenia się doświadczeniami sprawia dużą satysfakcję.

Wiele z opracowanych przez nas materiałów doczekało się (lub oczekuje) publikacji, nasz program, narzędzia diagnozy i identyfikacji ucznia są szeroko rozpropagowane i wykorzystywane.

We wrześniu 2002 r. prezentowaliśmy naszą szkołę na trzytygodniowej wystawie w Kuratorium. W najbliższej „Gazecie Szkolnej” ukaże się obszerny artykuł o SP1.

W czerwcu tego roku po kilku spotkaniach szkół zrzeszonych w sieci udało nam się przygotować sponsorowany przez Pracownię I Obóz Naukowy dla uczniów objętych programem. Dzieci (12 z każdej szkoły) pod opieką nauczycieli-opiekunów niejako w nagrodę za swoją pracę pojechały na trzy dni do Karpacza, gdzie mogły uczestniczyć w plenerach, pokazach, ćwiczeniach, warsztatach. Wróciły bardzo zadowolone, pełne wrażeń i nowych – nie tylko dla nich – doświadczeń.

We wrześniu podjęliśmy się ambitnego zadania – zorganizowania wewnątrz sieci wymiany międzyszkolnej. Zaprosiliśmy do siebie dzieci wraz z opiekunami ze Szkoły Podstawowej w Węglińcu i wspólnie uczestniczyliśmy w Festiwalu Nauki. Ten wspaniały projekt sprawił wiele radości, wywołał dużo pozytywnych emocji, przyczynił się do nawiązania przyjaźni. Teraz my pojedziemy do Węglińca!

Po uzyskaniu certyfikatu zdecydowanie łatwiej starać nam się o sponsorów nagród, udało nam się nawet zdobyć fundusze, które pozwoliły na ufundowanie czterech stypendiów naukowych dla najbardziej wyróżniających się uczniów.

Troje z naszych dzieci otrzymało także stypendium Zarządu Miasta na najbliższy rok szkolny.

Jak dobrze, że pracuję w szkole, w której gro entuzjastów nie pozwala ginać talentom, dostrzega indywidualne potrzeby tych mniej i bardziej zdolnych! Umieemy i chcemy być dumni i szczęśliwi, że możemy uczestniczyć i pomagać rozwijać dzieciom ich zainteresowania, przygotowywać się do kolejnych konkursów i służyć pomocą w niezwykłej drodze dziecięcych poszukiwań i zachwyty światem, kulturą i literaturą! Mamy nadzieję, że wciąż będziemy obserwować wytrwałą i ogromną pracę dzieci, widzieć, jak się rozwija i krystalizuje ich talent, a jednocześnie cieszyć się ich uśmiechami i radością.

Nasza szkoła wciąż zmierza w stronę szkoły przyjaznej dziecku i szkoły wszechstronnego rozwoju ucznia. Najważniejsze w naszej pracy z uczniem jest wychowanie

dobrego człowieka i sukces na miarę jego możliwości. Uczeń jest współodpowiedzialny za swój rozwój, wie, jakie są jego umiejętności, potrafi planować swoje działania, analizuje swoje osiągnięcia, wyciąga z nich wnioski. Nauczyciel w poczuciu odpowiedzialności za ucznia umie dzielić się doświadczeniami. Szkoła umożliwia wszechstronny rozwój ucznia i nauczyciela. Rodzic zna potrzeby swojego dziecka i dla jego rozwoju potrafi wykorzystać ofertę szkoły. Społeczność lokalna zna naszą szkołę.

Takie założenia przyświecają naszej pracy od wielu lat, myślimy, że świetnie wpisują się one w całą dolnośląską ideę wspierania uzdolnień, dlatego z dumą i satysfakcją odbieraliśmy certyfikat szkoły Wspierającej Uzdolnienia i cieszymy się, że możemy współtworzyć dolnośląską sieć szkół wspierających uzdolnienia.